

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (CIVISME I CONVIVÈNCIA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 4 de setembre de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El seu habitatge està situat davant del pàrquing públic de Transports Metropolitans de Barcelona (TMB), al triangle ferroviari de la Sagrera.
- Des de fa anys, grups de persones es reuneixen en aquell indret, on consumeixen begudes alcohòliques, fan festes nocturnes, cometen robatoris, i provoquen desordres públics, com ara trencant vidres de cotxes, barallant-se, etc. Aquests fets es produeixen especialment durant les nits dels divendres i els dissabtes.
- En diverses ocasions han demanat la presència de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), però no veuen que el cos policial faci cap tipus d'actuació.
- Les molèsties s'accentuen els mesos d'estiu, quan el veïnat ha d'obrir les finestres dels habitatges per pal·liar els efectes de les altes temperatures.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a **l'Àrea de Prevenció i**

Seguretat per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 14 de setembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 24 d'octubre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

Es tracta d'una zona que queda mal comunicada, aïllada i poc vigilada, a la qual s'accedeix pel carrer de Jaume Brossa (direcció Cotxeres TMB) per als vehicles. A peu, s'hi pot accedir per unes escales que donen al carrer de Josep Soldevila, 33. Es tracta d'una zona d'estacionament gratuït on, a més de veïns del barri o persones que venen a treballar, qualsevol hi pot estacionar el vehicle.

Per les característiques de l'espai, és freqüentada per persones que accedeixen al lloc amb vehicle particular per fer un ús incívic (derrapades amb els cotxes, música alta, consum d'estupefaents i botellots); d'altra banda, també és un punt freqüentat per grups de menors de la zona del barri de Sant Andreu, que utilitzen l'espai amb la mateixa finalitat. A més de deixar la zona plena de deixalles, s'han arribat a fer petits *chill-outs* amb mobles i fustes que troben a les deixalles.

Per aquest extrem es van fer diverses intervencions al lloc, per part de la GUB i de la brigada de neteja, a fi de poder netejar i retirar el mobiliari, a més d'identificar i advertir diversos grups de joves.

Amb l'objectiu de prevenir una situació d'inseguretat es va proposar que fos un punt de pas fix per a la brigada de neteja, per evitar l'efecte crida per la poca neteja que hi ha, prevenir robatoris amb força a l'interior de vehicles, assentaments o altres fets incívics i/o delictius. En un primer moment es va dur a terme una acció de xoc i es va retirar tot el mobiliari. Ara és un punt de pas rutinari de la brigada de neteja, per no acumular i provocar un efecte dissuasiu que no convidi a anar portant i acumulant deixalles ni mobles en aquest punt.

S'ha buscat el nombre de trucades al servei telefònic de 112 des de l'1 de març del 2022 per les molèsties i/o incidents que tinguin origen en aquest espai; s'ha fet una cerca, també, dels carrers adjacents, com és el carrer de Josep Soldevila, on podrien generar les molèsties. El resultat ha estat el següent:

- 1 de juliol de 2022, a les 01.40 hores, va trucar el vigilant de les cotxeres de TMB per alertar d'un grup de joves que tiraven petards.

Des de l'Equip de Policia de Barri (EPB) tenen coneixement de la problemàtica per incivisme de joves, vehicles abandonats, reparacions de vehicles i acumulació de deixalles. S'han fet passades de manera habitual per la zona, i s'han dut a terme algunes actuacions.

Es va generar un seguiment el mes de juliol del 2022, per part de les patrulles del torn de tarda i de nit, a fi d'identificar i denunciar conductes d'incivisme i botellots, així com per augmentar la presència policial al lloc. Això es va fer arran de les queixes d'alguns veïns a través de la bústia ciutadana, i de la confirmació dels mateixos agents que al lloc s'estaven fent reparacions de vehicles sense autorització, i augmentaven els residus i els vehicles abandonats. Arran d'aquestes intervencions, es van practicar tres identificacions, i es va confeccionar un comunicat intern per informar de l'acumulació de residus.

L'EPB ha fet una proposta d'intervenció perquè es mantingui la periodicitat del servei de neteja, s'estableixi un servei esporàdic per part de la GUB, i que els veïns requereixin la presència policial cada vegada que sigui necessari.

CONSIDERACIONS

Davant de l'existència de molèsties a l'espai públic, l'Ajuntament ha d'actuar i donar resposta per tal que no es vegi compromès el dret a la intimitat personal i familiar, en condicions que garanteixin el dret a gaudir d'un ambient propi i reservat per desenvolupar una vida personal i familiar plena, que estigui lliure de les intromissions de tercers, tal com reconeix l'article 18 de la Constitució espanyola.

En aquest sentit, **l'objectiu principal de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana és preservar l'espai públic com a lloc de convivència i civisme**, on totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, d'oci, de trobada i d'esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres.

Davant la denúncia per molèsties com és el cas objecte d'aquesta queixa, correspon a la policia municipal garantir el compliment de les ordenances, d'acord amb l'article 134 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona. Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, en l'article XXVI, disposa que "les ciutats signatàries fomenten el desenvolupament de cossos de

polícia de proximitat altament qualificats, amb missions d'agents de seguretat i convivència”.

Una altra eina de què disposa l'Ajuntament per intervenir en circumstàncies com la que és objecte d'aquesta queixa és **la Policia de Barri**. A aquest cos policial li correspon fer el **seguiment de les situacions que es produeixen amb freqüència en un lloc concret i proposar mesures per resoldre-les**. Aquestes mesures són **de caràcter preventiu** i complementàries a l'actuació policial a fi d'oferir solucions a situacions no desitjades que afecten els drets fonamentals de la ciutadania.

De la informació facilitada per la GUB es desprèn que, efectivament, s'ha constatat la situació denunciada per l'interessat. Els responsables municipals manifesten que l'espai concret té unes característiques que faciliten la reunió de persones per fer usos no permesos a l'espai públic. També manifesten que s'estan duent a terme diverses actuacions en aquell espai per tractar la problemàtica. Segons indiquen, s'han programat serveis preventius per reforçar els operatius de neteja i s'han dedicat més recursos policials de vigilància i dissuasió a la zona.

La Sindicatura de Greuges considera que **cal fer un seguiment intensiu i continuar amb aquesta tasca preventiva** i, si fos insuficient, implementar altres mesures per tal de posar fi a la dinàmica d'incivisme. Així mateix, **caldrà valorar si aquella zona es pot incloure entre els punts de patrutatge prioritari**, amb actuacions policials d'ofici i a instàncies veïnals.

Ara bé, entenem que, més enllà d'aquestes mesures de caràcter securitari, **caldrà abordar el fenomen, conegut popularment com a botellot, de forma integral, i proporcionar alternatives d'oci nocturn al jovent per tal de minimitzar aquesta mena de situacions a l'espai públic**. En aquest sentit s'ha pronunciat la Sindicatura en l'estudi "El fenomen del botellot a la ciutat de Barcelona. Perspectives des de la joventut", que ofereix una sèrie de propostes dirigides a promoure un oci saludable i segur per a les persones joves, amb l'objectiu de fer-ho compatible amb el descans del veïnat.

Per tant, convé insistir en el fet que cal implementar mesures que evitin els usos de l'espai públic no permesos, i que facilitin un equilibri entre l'oci juvenil i el descans del veïnat.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té

com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat ha estat adequada, però és insuficient per posar fi a la problemàtica de convivència denunciada.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- - **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que l'equip de Policia de Barri continuï fent un seguiment policial de la situació denunciada, i que s'actui de forma decidida, amb la col·laboració i la implicació del veïnat afectat, per posar fi a la dinàmica d'incivisme que és objecte de la queixa, i que es valori la possibilitat d'incloure aquella zona entre els punts de patrullatge prioritari.
- - **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que, si encara no ho ha fet, tracti aquesta problemàtica en les taules de coordinació policial del Districte, com a espai on es comparteixen i tracten les incidències destacades, i es proposin les actuacions adients per afrontar-les des de l'àmbit municipal.
- - **Recomanar al Districte de Sant Andreu** que, a banda de les mesures policials, impulsi accions socioeducatives de caràcter preventiu per tal que el jovent pugui dur a terme pràctiques d'oci nocturn alternatiu que no entrin en conflicte amb el dret al descans de la ciutadania.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.